

6000968779 - 40

1

העתק משרדי

לשכת התכנון המחוזית
09-02-2020
תכנית מס' 27/101/02/27

תכנית מתאר מקומית למצפה רמון

נספח תיירותי

ינואר 2020

מינהל התכנון-מחוז דרום
חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965
אישור תכנית מס' 27/101/02/27
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה החליטה
ביום 16/1/2020 לאשר את התכנית
מקומית למצפה רמון
יו"ר הועדה המחוזית

זים: משרד הבינוי והשיכון, רשות מקרקעי ישראל, משרד הפנים, מועצה מקומית מצפה רמון
אדריכלות: מנעד - יאיר אביגדור אדריכלות ועיצוב עיר
אדריכל נוף: משרד שלמה אהרונסון אדרי נוף

מבוא

מצפה רמון ממוקמת בלב הנגב, על שפת מכתש רמון – הגדול והמרשים במכתשי הנגב – תופעה ייחודית בפני עצמה. היישוב מוקף שטחים טבעיים עשירים בערכי טבע, נוף ומורשת שרבים מהם מוכרזים כשמורת טבע.

תכנית האב למצפה רמון ותכנית מסי' 27/101/02/27 - תכנית המתאר למצפה רמון, ביוזמת משרד הבינוי והשיכון והמועצה המקומית, נועדות לשמש כבסיס לפיתוח היישוב בשנים הבאות. תכנית המתאר נועדה להיות הבסיס הסטוטוטורי המסדיר את התפתחות היישוב על פי העקרונות של תכנית האב. הכנת תכנית המתאר לוותה בוועדת היגוי ברשות משרד הבינוי והשיכון מאז 2006. הכנת התכניות כללה הליך של שיתוף הציבור בתכנון שממצאיו הוטמעו בתוצרי התכנון.

תכנית המתאר מציבה כמטרה את יצירת התשתית התכנונית המאפשרת את התפתחות מצפה רמון כיישוב בר קיימא, ייחודי, איכותי ואטרקטיבי בנגב, תוך מיצובו כעיירה מקיימת עם ניצול משאבים מקומיים ושמירת ארבע טבעות של מרחבי תכנון ביוספרי, וכמרכז תיירות המדבר על דרך הבשמים, ומרכז אוניברסיטאי גיאולוגי בינלאומי, מרכז הייטק ואזור מגורים יוקרתי על שפת המכתש עם אקלים ייחודי מצוין ושדה תעופה מקומי שיחבר במהירות את המקום ליתר חלקי הארץ ולאילת.

נספח תיירות לתכנית המתאר מתבסס על תהליך עבודה מתמשך שכלל ניתוח לתוכנית אב גיבוש חלופה נבחרת ועיבוד לתכנית המתאר נשואת מסמך זה.

ניהול הפרויקט:

- גב' שלומית גרטל -
- גב' אירנה ניידמן -

משרד הבינוי והשיכון
משרד הבינוי והשיכון

עורכי הנספח והשותפים בהכנתו:

- זאב ברקאי -
- אינג' יוסי קליק -
- ד"ר רון פרומקין -
- אדר' רן קליק -
- מר יהונתן הימן -
- מר ירון מיכאל -

פרוגרמה ותיירות
ניהול ובקרה
אקולוגיה
ניתוח אקלימי
כתיבת ועריכת הנספח
מיפוי

עורך התכנית, מנעד – יאיר אביגדור אדריכלות ועיצוב עירוני בע"מ
עורך התכנית, מנעד – יאיר אביגדור אדריכלות ועיצוב עירוני בע"מ
צוות התכנון, משרד שלמה אהרונסון אדריכלים – אדריכלות,
אדריכלות נוף ותכנון ערים

- אדר' יאיר אביגדור -
- אדר' ענת דרור שרף -
- אדר' איתי אהרונסון, אדר' עדי נוי -

תוכן עניינים

5	1. מטרת המסמך
5	2. המלצות הנספח לפיתוח התיירותי בישוב
5	2.1 כללי – פיתוח לאורך שפת המכתש
6	2.2 מגורים
7	2.3 מסחר תעסוקה ותיירות
8	2.4 מבנים ומוסדות ציבור ותיירות
9	2.5 מלונאות (אכסון מלונאי)
11	2.6 חניון לינה
12	2.7 אטרקציה תיירותית חוות שפת מדבר
14	2.8 מוקד תיירותי
15	2.9 ציר פעילות מסחרי-תיירותי
16	2.10 טיילת המצוק שביל טבע וטיילת המצוק קטע עירוני
17	2.11 טיילת 825
18	נספח 1 – רקע מתוך תכנית האב לתיירות למצפה רמון

1. מטרת המסמך

מטרת תכנית המתאר היא יצירת מסגרת תכנונית מתארית להתפתחותו של היישוב מצפה רמון שבנגב לקיבולת של 13,600 נפש לשנת היעד 2030. מטרת מסמך זה היא להציג בתמצית את ההנחיות התקנוניות לפיתוח התיירותי של היישוב מצפה רמון, תוך כדי התחשבות בהיבט הסביבתי.

2. המלצות הנספח לפיתוח התיירותי ביישוב

בתקנון תכנית המתאר מפורטים מספר ייעודים וסימבולים הנוגעים לאופיו התיירותי של היישוב מצפה רמון. להלן יפורטו הייעודים והסימבולים, מהותם ואופי הפיתוח המוצע וכן יפורטו ההנחיות לפיתוחם.

2.1 כללי – פיתוח לאורך שפת המכתש

- באתרים תיירותיים הנמצאים בסמיכות לשפת המכתש, יתקיימו המגבלות הסביבתיות המופיעות בנספח הבינוי של תקנון היישוב.
- אתרים אלו יוקמו ככל הניתן במיקומים שאינם נצפים משטח היישוב, או צופים עליו. יש לבצע ניתוח נצפות על מנת להוכיח שמתקני התיירות לא ייראו מאגני הנצפות המוגדרים בתכנית.
- הגישה לאתרים אלו תהיה משטח היישוב בלבד, ולא תותר אליהם גישה מרשת הדרכים שמחוץ ליישוב.
- בפיתוח אזורי תיירות אלו יישמר עיקרון השלכיות, כאשר תכניות להקמת מוקדי תיירות עתידיים יתממשו רק במידה ואתרי תיירות קיימים נמצאים בתפוסה מלאה.

2.2. ייעוד מגורים

2.2.1. הגדרת הייעוד

שילוב שימושים לתיירות כחלק מתפיסת המגורים- חדרי אירוח וצימרים לפי הנחיות משרד התיירות המשתלבים בשטחי מגורים. שירותי מסחר ועסקים תיירותיים כמוצר משלים. פיתוח הרלוונטי למגורים לרבות מוסדות חינוך ומבני ציבור, שטחים פתוחים ציבוריים, שטחי מסחר ותעסוקה שכונתיים ותשתיות רלוונטיות.

2.2.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

המדובר בהסבת ושילוב של אמצעי אכסון תיירותי בשטחי המגורים של היישוב. אופי הבנייה לתיירות יהיה תואם את אופי הבנייה למגורים וישתלב בה. כמו-כן, תותר הקמת עסקים קטנים שאינם מהווים מקור למטרדים סביבתיים.

2.2.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- יחס של 1 יחידת אכסון ל- 10 יחידות מגורים בכל תא שטח לפי הטבלאות שבתקנון.
- באזורי מגורים ותיירות הוצע שהבניה תעשה בשלבים כאשר לאחר בניית 1/3 מהצימרים, תותנה המשך הבניה באישור משרד התיירות לצימרים נוספים.
- ניתן לשלב חדרי אירוח גם בייעוד מעורב של מסחר, תעסוקה ותיירות.
- בייעודים של מבנים למוסדות ציבור ותיירות מוצע לשלב מעבר למסעדות וספא וכן חדרי אירוח בהיקף של עד 50 יחידות לכלל השטח.

2.3. ייעוד מסחר תעסוקה ותיירות

2.3.1. הגדרת הייעוד

שירותי תיירות, לרבות יחידות אכסון, באזורי מסחר ותעסוקה בעיר. שירותי התיירות באזור זה יכולים לכלול למשל מסעדות, ספא, מרכזי מידע, מתקני נופש ופנאי, אולמות כנסים ואירועים וכדומה. בנוסף, יינתנו באזור זה השירותים והתשתיות הנדרשים בעבור אזורי המסחר, המשרדים והתעסוקה כדוגמת שטחי חניה ודרכים.

2.3.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

בדומה לשילוב תיירות ומגורים, גם בהקשר זה אופי הפיתוח המוצע ישתלב בשימושים האחרים באזור. בהקשר זה יהיו עוצמות והיקפי הבינוי התיירותיים גדולים משל אלו באזור המשלב תיירות ומגורים.

2.3.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- יהיה ניתן לשלב שימושים
- תנאי לעירוב שימושים יהיה נקיטת אמצעים למניעת מטרדים של שימוש כלשהו על שימוש אחר באישור הרשות הסביבתית המוסמכת

2.4. ייעוד מבנים ומוסדות ציבור ותיירות

2.4.1. הגדרת הייעוד

באזור זה יהיה ניתן לשלב אתרים הנותנים שירותים תיירותיים כדוגמת מסעדות, ספא, מרכז מידע ומתקני נופש ופנאי. בנוסף לכך, תתאפשר הקמת שירותי אכסון תיירותי בהיקף מוגבל במסגרת עירוב שימושים. האזור עצמו נועד לתת בראש ובראשונה שירות לתושבים כדוגמת מוסדות חינוך ותרבות, בריאות, דת, רווחה וקהילה. השטח יכלול גם שטחי ומתקני ספורט ושטחים ציבוריים פתוחים בנוסף לשירותים התיירותיים.

2.4.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

אופי הבנייה והפיתוח לצורך מתן שירותים תיירותיים ישתלב במהות האזור ככזה הנותן שירותים לתושבי העיר.

2.4.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- יהיה ניתן לשלב שימושים.
- תנאי לעירוב שימושים יהיה נקיטת אמצעים למניעת מטרדים של שימוש כלשהו על שימוש אחר באישור הרשות הסביבתית המוסמכת.
- כאשר מוצע מגרש המשלב שימושים של מוסדות תרבות, חינוך וכו', מוצע להגביל את היקף היחידות התיירותיות לכ-50 יחידות ולהתנות את מתן האפשרות לפתח אותן בשילובן במבנה ציבורי.

2.5. ייעוד מלונאות (אכסון מלונאי)

2.5.1. הגדרת הייעוד

שירותי אכסון תיירותי בהיקף ובמגוון גדול כדוגמת בתי מלון, מלונות כפריות, ויחידות אירוח. בנוסף ישולבו באזור זה שירותים תיירותיים כדוגמת מסעדות, ספא ובריכות שחיה, מתקני נופש ופנאי, מרכז מבקרים ומידע, אולמות הדרכה והרצאות. וכדומה.

2.5.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

אופי התיירות באכסון מלונאי הוא לינה בתחום עבור אוכלוסייה בעלת מעמד סוציו-אקונומי גבוה, הלינה באתרים אלו מיועד בעיקר לתיירים מחוץ לישוב, המטרה של סוג תיירות זה היא להגביר את התדמית התיירותית שלו.

2.5.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- בפיתוח אזורי תיירות אלו יישמר עיקרון השלבויות בבניית מבני תיירות - בניית המלונות תעשה בשלבים. לא יאושרו תכניות מלונאיות נספות ללא מיצוי הבניה שלח התכניות הקיימות. בשלב נוסף יאושרו לבניה עד 1/3 מכמות החדרים המתוכננת והמשך הבנייה יותנה באישור משרדי התיירות והסביבה בכפוף לסקר קיבולת תיירותית שהנחיותיו והמלצותיו יאושרו על ידי שני המשרדים (עיקרון זה נמצא בתקנון המוצע של המועצה המקומית). עיקרון זה הוא בעל חשיבות רבה משום שכרגע קיימת תכנית להקמת ארבעה מלונות חדשים. על כן יש לוודא שמלונות אלו יוקמו תחת עיקרון השלבויות.
- הסימון של ייעוד מתחם תיירות זה בתשריט ומיקומו המדויק ייקבע בתכנית מפורטת. זאת אף על פי שנושא תיאור ייעוד מתחם תיירות זה אינו מופיע בתקנון הישוב.
- יש להגביל את גובה המבנים.
- יש להגביל את שטח המלונות.
- תכניות מפורטות למתחם התיירות, כגון תכנית בינוי, פירוט שימושים מותרים, מיקום וגודל שטח התיירות ועוד, ייקבעו על פי התקנון.
- במתחמי התיירות הסמוכים לשפת המכתש יחולו ההנחיות הקשורות לבינוי באזור זה.

- הרשות המקומית תגיש מסמך קיבולת תיירותית לפי הנחיות משרדי התיירות. המסמך יקבע את שלביות הביצוע.

תמונה 1: דוגמאות לאכסון מלונאי

2.6. ייעוד חניון לינה

2.6.1. הגדרת הייעוד

אזור לינה למטיילים.

חניון לילה למטיילים בפאתי השכונות, במפגשי הוואדיות היורדים אל המדבר עם שכונות המגורים.

2.6.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

הפיתוח יהיה מינימאלי – ללא בינוי למעט מבנה שירותים, שבילים וצמחייה.

2.6.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- תכנון נופי ישתלב באופי הוואדי
- הנחיות ללנים למניעת מטרדי רעש, אור וריח לשכונות ולשטחים הפתוחים
- המיקום יהיה נסתר משטחי המגורים

2.7. ייעוד אטרקציה תיירותית חוות שפת מדבר

2.7.1. הגדרת הייעוד

אטרקציה תיירותית - שטחים שבהם קיימת או מתוכננת אטרקציה ומוקדי משיכה תיירותיים. הללו כוללים אתרים כדוגמת חוות חקלאיות, אתרי ביקור, מקווי מים, אתרי פעילות ספורט ופנאי. במקרים ייחודיים יתאפשרו מגורים בשטח האטרקציה.

2.7.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

ייעוד זה יהיה בעל אופי תיירותי "כפרי", בעל מבנים קטנים ונמוכים יחסית. ביקור באתרים אלו יהיה בעלות נמוכה יחסית, כך שיתאים לציבור הרחב וישמש את תושבי הישוב והסביבה וכן תיירים ממעמד סוציו אקונומי נמוך, "תרמילאים" ותיירים המחפשים תיירות בעלת אופי ייחודי, כדוגמת תיירות אקולוגית.

2.7.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- באטרקציות תיירותיות תותר פעילות שאינה מייצרת מטרדים (רעש, ריח, זיהום אור)
- בתכנית המפורטת תהיה התייחסות לנושאי נצפות
- הפעילות תשתלב בשיקום אתרים מוזנחים דוגמת שיקום המחצבות הישנות תוך שילוב בתכניות שיקום של הקרן לשיקום מחצבות.

תמונה 2: דוגמאות לאטרקציות תיירותיות

2.8. ייעוד מוקד תיירותי

2.8.1. הגדרת הייעוד

מוקד פעילות תיירותית, מוקד הסברה, כולל מתקנים תומכים. מתקנים לספורט פנאי ונופש לדוגמת אזורי רכיבה על סוסים, פינת חי וכן מתקני עזר לרכיבת אופניים. מתקנים הנדסיים אקולוגיים.

פעילות תיירותית, הסברה, ספורט, פנאי ונופש ומתקנים הנדסיים אקולוגיים.

2.8.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

- בניה בקומה אחת במפגש היישוב והמדבר.
- בניה מצומצמת ומשתלבת במדבר ובנוף תוך שימוש בחומרי בנייה טבעיים
- הסימון סכמטי

2.8.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- שימוש במתקני תשתית אקולוגיים (דוגמת שירותים אקולוגיים)
- פעילות שקטה ופתוחה לקהל ללא מטרדים (ריח, רעש, זיהום אור).
- למוקדי תיירות במחצבות:

- יוכן נספח נופי-סביבתי
- יוכן נספח שיקום בתיאום עם הקרן לשיקום מחצבות

- למוקד תיירותי בה"ד 1:

- יתואם עם צרכי הבה"ד
- יהיה בעל סממנים מיוחדים מדבריים וצבאיים
- יותאם עם "הער הצפוני ליישוב"

2.9. ייעוד ציר פעילות מסחרי-תיירותי

2.9.1. הגדרת הייעוד

בשטח זה תתאפשר פעילות תיירותית במקביל לשימושים כלל עירוניים הכוללים מגורים, מסחר ומבני ציבור. הציר מהווה ציר תפקודי ראשי של היישוב המחבר את אזור המלונאות, המרכז האזרחי, שכונות המגורים ושפת המכתש.

2.9.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

אופי הפיתוח ייצור חזית מסחרית-ציבורית פעילה.

2.9.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- אופי הפיתוח התיירותי יתוכנן בזהירות ובהתאמה לסביבתו.
- תכניות מפורטות יציגו פתרונות להצללה ושהייה ארוכה במרחב.

2.10. ייעוד טיילת המצוק שביל טבע וטיילת המצוק קטע עירוני

2.10.1. הגדרת הייעוד

טיילת המצוק תהווה ציר תיירותי ראשי בנוסף לתפקידה כציר תחבורה לאמצעים רכים המשרתת את תושבי היישוב. לאורך הטיילת, הצופה אל המכתש, ימוקמו מצפורים ומוקדי פעילות, לרבות פעילות מסחרית.

2.10.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

פיתוח השטח יכוון לרציפות ולשמירת המבטים לכיוון המכתש. עדיפות תינתן לדופן מסחרית כחלק מהשטח הבנוי על פני פיתוח מוקדים מסחריים נוספים.

2.10.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- תכנון טיילת המצוק יכלול תכנון נופי אקולוגי ובנייה ירוקה
- מוקדי פעילות מסחרית לא יתאפשרו מחוץ לשטח היישוב הבנוי
- המצפורים ימוקמו ככל האפשר בהמשך לצירי הגישה מן היישוב
- שטחי הבנייה במצפורים יוגבלו בשטחם

2.11. ייעוד טיילת 825

2.11.1. הגדרת הייעוד

הטיילת עוקבת אחר קו גובה 825 ומקשרת בין חלקי היישוב. הטיילת תהיה נוחה לשימוש הולכי רגל ורוכבי אופניים.

2.11.2. אופי הבנייה בשטח הייעוד

פיתוח השטח יכוון לרציפות ולשמירת המבטים לכיוון המכתש והשטחים הפתוחים.

2.11.3. המלצות של נספח זה בנוגע לשטח הייעוד

- תכנון הטיילת יכלול תכנון אקולוגי נופי
- תאורה בשטח הטיילת תתחשב בסביבתה ותתואם עם רטי"ג בהקשר לשטחים הפתוחים הסמוכים לה

רקע תיירותי : הפעילות התיירותית בישראל

1.1 הערות כלליות

הפעילות התיירותית בישראל כוללת הן את התיירות הנכנסת של מבקרים בישראל, והן את פעילויות הפנאי של ישראלים "מחוץ לבית". פעילויות הכלולות במסגרת זו הן בראש וראשונה פעילויות הכרוכות בלינה בכלל ומתקני אכסון ממוסדים בפרט (כמו מלונות, אכסניות וכדומה) וכן פעילויות אחרות כגון צריכת שירותי אוכל, צריכת שירותי מסחר אחרים, צריכת שירותי תחבורה וכדומה. צריכת השירותים הנ"ל מחייבת פעילות של יחידות יצרניות בענפי משק שונים כגון מלונאות, שירותי אוכל, אטרקציות, שירותי תחבורה ושירותי מסחר מיוחדים כגון חנויות תכשיטים, חנויות לממכר תוצרת יודאיקה, עבודות יד ועוד.

פעילות של ענפי משק שונים מחייבת הפעלת מבנים וציוד מחד ושימוש בכוח עבודה מאידך. מכיוון שהערך המוסף בענפים המוכרים לתיירות הוא גבוה, יש לפעילות התיירותית השפעה משמעותית על המשק הן בבחינת הצורך בהשקעות והן בביקוש לכוח עבודה.

ענף התיירות סובל מבעיה של עונתיות חריפה יחסית לענפי משק אחרים. לתופעת העונתיות השלכה על מידת הפעילות של המתקנים השונים על פני זמן. כך למשל מתמקדת הפעילות התיירותית בעיקר בחודשי הקיץ, בחגים וסופי שבוע, וירודה בימים וחודשים אחרים.

תופעת העונתיות וסוג כח האדם הנדרש להפעלת השירותים התיירותיים משפיעה על שכר העבודה השכיח במפעלים המוכרים שירותים לפעילות התיירותית.

1.2 התיירות הנכנסת לישראל

התיירות הנכנסת לישראל מושפעת באופן משמעותי מהמצב הביטחוני בארץ. כך למשל, בשנות האינתיפאדה חלה ירידה משמעותית במספר התיירים הנכנסים, ואילו בשנים "שקטות" יחסית נרשמה עלייה משמעותית במספר התיירים הנכנסים לישראל.

טבלה מס' 2.2.1: אינדיקטורים לפעילות תיירותית בישראל (באלפים)

לינות תיירים במתקני אכסון					
		מלונות אחרים	מלונות מומלצים לתיירים	כניסות תיירים	
צימרים	אכסניות				
	287.0	294.3	9,496.1	2,215.6	1995
	312.0	272.2	8,907.6	2,100.6	1996
238.8	296.0	251.2	8,145.1	2,010.4	1997
220.8	299.3	742.4	7,709.2	1,941.6	1998
280.2	270.9	895.6	9,046.8	2,312.3	1999
347.1	328.6	695.2	9,676.4	2,416.8	2000
119.5	100.4	367.4	3,825.8	1,195.7	2001
75.8	41.3	251.7	2,628.2	861.9	2002
85.8	66.7	233.0	3,285.0	1,063.4	2003
149.6	119.0	257.0	4,771.3	1,505.5	2004
190.3	160.0	365.8	6,783.1	1,902.7	2005
198.7	158.8	415.3	6,854.1	1,825.2	2006
			7,779.7	2,267.9	2007

מקור: נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

על אף האמור לעיל, לא הצליחה ישראל להגיע ליעד הרשמי של 3.0 מיליון תיירים נכנסים לישראל, וזאת גם בשנים "השקטות". השיא בכניסות תיירים נמדד בשנת 2000, שנה בה ציפו להגעת כ- 3.0 מיליון תיירים, אך התפרצות האינתיפאדה באוקטובר 2000 הייתה כנראה הגורם הדומיננטי בצמצום מספר הנכנסים בסוף השנה ובמגמת הירידה בשנים 2001 – 2002. בשנת 2003 החלה עליה איטית במספר הנכנסים עד להישג של שנת 2007, בה מתקרב מספר הנכנסים לכדי 2.3 מיליון תיירים. על בסיס הניסיון המצטבר של שישים שנות פיתוח הענף נראה כי ניתן לצפות להמשך מגמה של גידול בפעילות התיירותית בקצב של 5%-8% לשנה.

באשר למחוז הדרום, עיקר הפעילות התיירותית מתמקדת בחופי ים המלח ואילת. אילת מתפתחת בעשורים האחרונים ואילו חוף ים המלח נפגע בשנים האחרונות. בעתיד, נראה שתידרשנה השקעות רבות בפיתוח מתחמי תיירות אלה בגלל התחרות הנובעת מהפעילות התיירותית בסיני ובירדן המקשה

על פיתוח התיירות באילת באזורים המקבילים בישראל, והן בשל התופעות השליליות הנגרמות מאופי הפיתוח בחוף ים המלח והפוגעות בהתפתחות התיירות בסמוך לו. שאר הנגב, סובל עד היום מפעילות תיירותית מועטת יחסית. רוב התיירים מגיעים לאילת בטיסה, אם טיסה ישירה מחו"ל לאילת ואם בטיסה ישירה ממרכז הארץ. רק מעטים מהתיירים המגיעים לאילת נוסעים אליה ברכב, ומהם מעטים נוסעים לאילת בכביש 40 - רובם נוסעים בכביש 90 ומשלבים ביקור במצדה וים המלח בדרכם לאילת.

טבלה מס' 2.2.2: לינות במלונות מומלצים לתיירות במחוז הדרום – 2006 באלפים

לינות ישראלים	לינות תיירים	סך לינות	
<u>8,064.4</u>	<u>1,219.8</u>	<u>9,284.2</u>	מחוז דרום
5,883.9	767.8	6,651.6	אילת
1,829.7	314.8	2,144.5	ים המלח
350.8	137.2	488.1	שאר

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מהטבלה לעיל רואים כי רוב רובה של הפעילות התיירותית במחוז הדרום מתמקדת בשני אתרים – ים המלח ואילת. בנוסף, יש לזכור שחלק מהלינות במחוז הדרום מתקיימות בנפת אשקלון ובעיקר בעיר אשקלון, ורק חלק קטן יחסית מתקיימות ב"נגב".

טבלה מס' 2.2.3: מבקרים באתרי הרשות לשמורות טבע וגנים לאומיים (באלפים)

מבקרים באתרים במחוז הדרום			מבקרים באתרים בישראל			
ישראלים	תיירים	סך מבקרים	ישראלים	תיירים	סך מבקרים	
			3,250.4	2,544.3	5,794.7	2000
			3,040.5	685.0	3,725.5	2001
			2,799.1	252.3	3,051.4	2002
571.8	44.9	616.7	3,926.6	399.0	4,325.6	2003
557.4	87.7	645.1	4,416.1	760.4	5,176.5	2004
632.1	110.4	742.5	4,777.4	1,341.8	6,119.2	2005
696.9	121.1	818.0	5,017.1	1,414.1	6,431.2	2006

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

1.3 הפעילות התיירותית של ישראלים

הפעילות התיירותית של ישראלים, קרי תיירות פנים, ניתנת לכימות רק בנושאי הלינות במתקני אכסון ממוסדים למיניהם ובביקורים באתרים מאורגנים.

אנו רואים כי תיירות הפנים הישראלית רבה למדי ומהווה בסיס כלכלי משמעותי במתקני האכסון השונים.

יש לזכור שתיירות מסוג זה היא מעבר לפעילות הפנאי של הישראלים בחו"ל, פעילות הגדלה ומתפתחת בקצב מהיר יחסית.

טבלה מס' 2.3.1: לינות ישראלים במתקני אכסון מוסדים (אלפים)

לינות תיירים במתקני אכסון				
צימרים	אכסניות	מלונות אחרים	מלונות מומלצים לתיירים	
	591.6	215.1	6,522.3	1995
	686.9	226.7	7,238.1	1996
215.1	613.1	167.9	7,977.9	1997
226.7	631.2	763.9	8,978.4	1998
167.9	742.2	674.5	9,634.8	1999
763.9	738.7	669.6	9,870.1	2000
674.5	647.5	660.7	11,287.5	2001
669.6	579.7	577.8	11,978.4	2002
660.7	652.4	649.3	11,810.2	2003
577.8	618.6	788.5	12,202.2	2004
649.3	694.3	905.0	12,303.9	2005
788.5	735.9	949.0	12,453.6	2006
			12,247.8	2007

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

במקביל לפעילות התיירותית הנכנסת, מתמקדת תיירות הפנים במתחמים של אילת וים המלח ומיעוטה ב"נגב". על אף עובדה זו מהווה הפעילות של הישראלים גורם בעל משקל גבוה בכלל פעילות הפנאי בנגב.

1.4 ביקורים באתרים נבחרים במחוז הדרום

בידינו נתונים על מספרי מבקרים באתרים נבחרים בנגב, והכוללים ביקורים הן באתרי טבע והן באתרים היסטוריים. טבלה מס' 2.4.1 מציגה נתונים אלה. מהנתונים נראה כי משקל המבקרים באתרים בדרום נמוך יחסית ומשקל התיירים בכלל המבקרים התיירים ובכלל המבקרים באתרים הוא נמוך יחסית. יתרה מזאת, בעוד שבאתרים במרכז הנגב מדובר במספר רבבות, המהווה אחוז קטן ביותר מסך המבקרים, הרי מצדה מהווה מוקד בעל כח משיכה רב, מבקרים כחצי מיליון איש בשנה. רוב המבקרים במצדה אינם מגיעים באותו ביקור גם למרכז הנגב.

טבלה מס' 2.4.1: מבקרים באתרים בארץ ובאתרים נבחרים בדרום באלפים

	2006	2005	2004	2003	
אתרי נופש	3,726.1	3,656.4	3,371.9	3,053.6	
תיירים	336.6	307.0	201.4	115.8	
ישראלים	3,389.5	3,349.4	3,170.5	2,937.8	
מרכז מבקרים רמון					
תיירים	71.6	43.7	39.7	39.0	
ישראלים	11.0	9.7	6.8	3.7	
חי רמון	60.6	34.0	32.9	35.3	
תיירים	26.7	20.9	19.8	23.9	
ישראלים	1.4	0.9	0.4	0.4	
אתרים היסטוריים					
תיירים	25.3	20.0	19.4	23.5	
ישראלים					
אתרים היסטוריים	2,705.1	2,462.8	1,804.6	1,272.0	
תיירים	1,077.5	1,034.8	559.0	283.2	
ישראלים	1,627.6	1,428.0	1,245.6	988.8	
עבדת	46.5	33.8	25.7	23.2	
תיירים	14.5	10.8	5.4	3.7	
מצדה	505.1	450.7	320.2	244.3	
תיירים	240.1	295.7	171.9	91.5	
ישראלים	265.0	155.0	148.3	152.8	

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

1.5 מצב נוכחי במצפה רמון

על פי נתונים חלקיים וממקורות שונים נראה כי בשנת 2007 ביקרו בישוב (כולל מכתש רמון) כ- 300,000 איש. על פי הערכות סבירות היוו תיירי החוץ כ-25% מכלל המבקרים; כ-40% מכלל המבקרים או כ-53% מכלל המבקרים הישראלים היו תלמידי מוסדות חינוך, צה"ל וכדומה ואילו היתר היו משפחות בהיקף של כ-80,000 משפחות ועוד כ-25,000 שניתן להגדירם כ"תרמילאים". מכלל 300,000 המבקרים אנו אומדים את הלנים במצפה רמון באחד ממתקני האכסון הקיימים, כולל חניונים וחורשות בכ - 100,000 איש.

להלן אומדן השהייה במתקני האכסון התיירותיים בישוב בשנת 2007:

טבלה מס' 2.5.1: אורחים, לינות במתקני אכסון 2007

אורחים	לינות	שיעור תפוסה	פוטנציאל לינות	חדרים	
8,430	16,858	33.96%	49,640	34	בית ספר שדה
9,735	14,600	50.00%	29,200	40	פאב רימון
17,520	35,040	50.00%	70,080	96	פונדק רמון
34,775	34,777	47.64%	73,000	50	אכסניית נוער
9,670	19,339	26.76%	72,270	66	צימרים
					חניונים
20,000	30,000				פתוחים
100,130	150,614	41.00%	294,190	286	סך הכל

כלומר, בישוב מבקרים כ- 300,000 בשנה, מהם לנים כ-100,000 איש, בממוצע 1.5 לינות לאורח. יתרת המבקרים, כ- 200,000 איש, אינם לנים בישוב. חלקם לנים בסביבה כמו ישובי רמת נגב, או באזורים מרוחקים יותר, וחלקם מבקרים בישוב בדרך ליעד סופי אחר כמו אילת. על פי נתונים חלקיים, יעד ביקורם הראשי של המבקרים במצפה רמון הוא מצפה רמון והאזור.

על פי אומדן חלקי ביותר, מסוגלת הסביבה הקרובה לאכסן בשיעורי התפוסה השכיחים באזור, כ-80,000 לינות בשנה. בהנחה של 1.5 לינות למבקר הלן בישוב, מדובר בכ-55,000 אורחים, רבים מהם תיירים.

התייחסות לכלל הנתונים שנאמדו לעיל מראה כי מתוך 300,000 המבקרים, כ-140,000 לנים באזור במתקנים ממוסדים ואילו יתר המבקרים עוזבים את האזור ליעד אחר. על פי הנתונים המעטים שבידינו ניתן להניח כי התיירים מחו"ל מהווים כ- 25% מכלל הקבוצות, לנים ומבקרים וקבוצות המשנה.

מטיילים באזור ללא לינה	לנים באזור	לנים בישוב	סך מבקרים	
<u>140,000</u>	<u>60,000</u>	<u>100,000</u>	<u>300,000</u>	סך הכל
45,000	15,000	20,000	80,000	תיירים
95,000	45,000	80,000	220,000	ישראלים
	60,000	100,000	160,000	סך לנים
		35,000	35,000	לנים בצימר או מלון
	45,000	45,000	90,000	לנים באכסניה או ב"ש
	15,000	20,000	35,000	לנים בחניון או בחורשה

סקרים שנערכו באזור מראים כי רוב רובם של המטיילים באזור באים על מנת להישאר ולבקר באזור; כאשר הכוונה לאזור רמת נגב ולא דווקא למצפה רמון וסביבתה הקרובה. כמו כן, הוכח בסקרים שונים כי המכתש מהווה מוקד משיכה לרבים ולא דווקא למיטיבי לכת בלבד. חשוב לציין שבין המבקרים בולטות קבוצות מאורגנות כמו חיילי צה"ל, תלמידי בתי ספר ועוד. יחד עם זאת, על פי נתונים של רשות שמורות טבע נראה כי מספר המבקרים של משפחות, הבאות עם רכבן בעיקר בסופי שבוע ובעיקר בעונת החורף ובחגים הגדולים, עולה. בניתוח "העבר" הונח מספר לינות ממוצעות למבקר, באופן שאינו זהה לכל הקבוצות. על כן, מתקבלת גם שונות ביחס למספר הלינות בישוב על פי מתקני האכסון כפי שיוצג להלן. השוני בוריאציות באכסון לידי ביטוי במספר הלינות, אף על פי שההבדלים אינם גדולים ביותר. אולם, כיוון שהשימוש של קבוצות הלנים השונות מגוון צפוי הבדל בין הוריאציות לגבי צריכת שירותים מכאן השפעתם על התעסוקה בישוב.

1.6 המשמעות של מיצוי המצאי התכנוני עד 2025

על פי הידוע יש בישוב מלאי תכנוני לבנייה של כ-2,500 חדרי מלון מכל הדרגות, עוד כ-1,340 "צימרים". הנחה היא שקיים תכנון של עוד כ-200 חדרי אכסון של אכסניות נוער ובתי ספר שדה. כל הנתונים מניחים כי המתקנים הקיימים כלולים בקבוצה בהתאמה. על פי נתונים "ארציים" הנחנו את מספר המיטות בכל מתקן, וכן את שיעורי התפוסה של מיטות למתקנים אלה. טבלה מס' 2.6.1 מציגה את מספר הלינות בכל סוג מתקן וסך הלינות בישוב.

טבלה מס' 2.6.1: חדרים, לינות ושיעורי תפוסה במצפה רמון במיצוי פוטנציאל אכסון

לינות	שיעור תפוסה	מיטות	חדרים	
1,368,750	60.00%	6,250	2,500	חדרי מלון
586,920	40.00%	4,020	1,340	צימרים
102,200	35.00%	800	200	אכסניות
<u>2,057,870</u>	<u>50.93%</u>	<u>11,070</u>	<u>4,040</u>	סך הכל

הערה: מצאי החדרים לפי הפוטנציאל הקיים; שיעורי תפוסה לפי שיעורים ממוצעים בענף

כלומר, אנו מניחים כי בישוב תתקיימנה למעלה מ-2 מיליון לינות במתקני אכסון מגוונים, בערך פי 20 ממה שנצפה בשנת 2006 לערך. על בסיס נתונים אלה מונח כי עד שנת 2020 יהיה שיעור הגידול השנתי הממוצע במספר הלינות בישוב של כ-20% לשנה. זהו גידול מהיר ביותר אבסולוטית ויחסית. על פי יחסי לינות של תיירים וישראלים בכל מתקן אמדנו את מספר התיירים ומספר הישראלים בלינות, כפי שמוצג להלן בטבלה מס' 2.6.2:

טבלה מס' 2.6.2: לינות במתקני אכסון במצפה רמון – מיצוי מצאי תכנוני

סך לינות	ישראלים	תיירים	
1,368,750	1,163,438	342,188	חדרי מלון
586,920	498,882	88,038	צימרים
102,200	81,760	20,440	אכסניות
<u>2,057,870</u>	<u>1,744,080</u>	<u>450,666</u>	סך הכל

החלוקה המוצגת בטבלה זו תואמת את הנחת המנהלת לפיתוח הנגב על עליה משמעותית במספר התיירים ומשקלם בכלל המבקרים בעיר; כמו כן מניח אומדן זה גידול במספר המשפחות ועליה מתונה במשקל התרמילאים והקבוצות ה"זולות" (תלמידים, ועדי עובדים וכדומה).

1.7 תחזית הפעילות התיירותית כחלק מתכנית מתאר מצפה רמון

התחזית נראית על פניה אופטימית ביותר ועל כן אנו מציגים להלן חלופה עם וריאציות למספר המבקרים ולתמהיל המוצע בכל וריאציה.

טבלה מס' 2.7.1 : מבקרים במצפה רמון לפי מקום לינה – 2007 - 2025

שיעור גידול ב - %	2025	2007	סך מבקרים בישוב
141%	240,660	100,000	לנים בישוב
141%	144,395	60,000	לנים באזור
141%	336,925	140,000	מבקרים ועוברים באזור
<u>141%</u>	<u>721,980</u>	<u>300,000</u>	<u>סך כל</u>

על מנת לאמוד את מספר המבקרים הצפוי לעיר בשנת 2025 בדקנו את מגמות העבר, את ההתפתחויות הצפויות בפרסומים שונים, כמו למשל את פרסומי הרשות לפיתוח הנגב, את הנתונים המתפרסמים על ידי משרד התיירות וכדומה. על בסיס כל אלה אנו מעריכים כי ניתן להגיע ליעד צמיחה של 5% לשנה, מעט מהיר מהביצוע בעבר, אך זהיר יחסית לפרסומים אחרים.

יש לזכור כי העלייה ברמת החיים, הנטייה המתחזקת לבלות בטבע, ה"צפיפות" הנצפית בצפון הארץ בעונות התיירות, וההיצע המצוי במצפה רמון וסביבתה הקרובה, מאפשרים להניח כי קצב גידול כזה אפשרי. על סמך ההנחות לעיל, אנו צופים כי מספר המבקרים בישוב ובאזור יוכפל פי 2.4 לערך, הן באזור והן בישוב. חשוב לציין כי אנו מניחים כי היצע המתקנים בפועל שיידרש לקליטת רבבות המבקרים יענה על הביקוש ויאפשר קליטה זו.

כאן חשוב לציין כי הנתונים מוכיחים כי קיימת עונתיות חזקה בענף התיירות באזור ביחס לעונתיות באזורי ארץ אחרים. המבקרים במצפה, נכון להיום, מעדיפים להגיע בעונות הסתיו והחורף תוך התמקדות בחגי הסתיו והאביב ובמידה מסוימת גם בחנוכה. לתופעה זו חיסרון בולט בהיבט הכלכלי של הפעלת המתקנים. מתקנים בכלל ומתקני אכסון במיוחד, חייבים להבטיח רווחיות סבירה בממוצע שנתי.

מתקן הפועל בתפוסה גבוהה במספר שבועות בשנה ובתפוסה נמוכה משך רוב ימי השנה יתקשה להחזיק כוח אדם מקצועי (ועל כן יקר יחסית) ותוצאה סבירה תהיה איכות שירות לקויה, שירות העלול לסכן את הענף על פני זמן. יתרה מזאת עונתיות חריפה עלולה לדחות משקיעים פוטנציאליים מלהשקיע.

טבלה מס' 2.7.2: מבקרים בישוב בשנת 2025 לפי וריאציות

2025			2007	
3	2	1		החלופה
<u>240,660</u>	<u>240,660</u>	<u>240,660</u>	<u>100,000</u>	<u>סך הכל</u>
60,165	60,165	115,517	25,000	לנים במלון
96,264	36,099	28,879	10,000	לנים בצימר
48,132	96,264	60,165	45,000	לנים באכסניה או ב"ש
36,099	48,132	36,099	20,000	לנים בחניון או בחורשה
<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>סך הכל באחוזים</u>
25.00%	25.00%	48.00%	25.00%	לנים במלון
40.00%	15.00%	12.00%	10.00%	לנים בצימר
20.00%	40.00%	25.00%	45.00%	לנים באכסניה או ב"ש
15.00%	20.00%	15.00%	20.00%	לנים בחניון או בחורשה

כפי שציינו אנו מניחים כי מספר הלנים בישוב יסתכם בשנת היעד, שנת 2025, בכ- 240,000 איש בהשוואה לכ- 100,000 איש בשנת 2007.

טבלה מס' 2.7.3: לינות במצפה רמון לפי מתקני אכסון 2007 - 2025

ממוצע לינות לאורח	2025			2007	חלופה
	3	2	1		
	<u>439,204</u>	<u>409,122</u>	<u>433,188</u>	<u>150,614</u>	סך הכל
2.0	120,330	120,330	231,034	49,640	לינות במלון
2.0	192,528	72,198	57,758	19,339	לינות בצימר
1.5	72,198	144,396	90,247	51,635	לינות באכסניה או ב"ש
1.5	54,148	72,198	54,148	30,000	לינות בחניון

מקור: הטור של "ממוצע לינות" בנתונים שנתיים של האכסון התיירותי

בלוח שלהלן מוצגת התפלגות המבקרים לפי סוג הוצאה, שיעור ה"משתתפים" בהוצאה והסכום המוצע לכל אורח, על פי נתונים שנאספו על ידי אהוד פסטרנק לגבי מצפה רמון במסגרת בחינת הוצאות של מבקרים בישוב לפי מאפייני הביקור. הכפלת שיעורי המבקרים בהוצאה תאפשר אמידה של סך ההוצאות אשר מבקרים בישוב יצרכו, והערכת סכום הפדיון של הביקורים בישוב.

טבלה מס' 2.7.4: שיעור המבקרים לסוג הוצאה והסכום לרכישה

חולפים בישוב	לנים בחניון	לנים באכסניה	לנים בצימר	לנים במלון	
שיעור המשתתפים ברכישה לפי סוג האכסון					
25.00%	40.00%	30.00%	20.00%	30.00%	ארוחה
25.00%	40.00%	40.00%	40.00%	40.00%	מזנון
25.00%	40.00%	30.00%	30.00%	30.00%	קניה
הסכומים לסוג הוצאה לפי סוג מבקר בש"ח					
40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	ארוחה
15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	מזנון
25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	קניה

מקור: אהוד פסטרנק: מצפה רמון, אזור משולב מע"ר תיירותי ואזור מלונאות – מסגרת ביקוש ופרוגראמה.

בלוח שלהלן מובאים האומדנים לפדיון הצפוי בעסקים בישוב כתוצאה מהביקורים והלינות בישוב. אנו רואים כי על אף החלופות השונות שהגדרנו אין שונות גדולה בסך הפדיון בישוב לפי החלופות. השונות המצומצמת נובעת בין השאר בהשפעה הגדולה של מספר המבקרים החולפים בישוב מכלל המבקרים בישוב, וההנחה שמספר זה קבוע בכל החלופות.

טבלה מס' 2.7.5: הפדיון הצפוי ממבקרים ולנים בישוב בשנת 2025 בש"ח

סך הכל	חולפים בישוב	לנים בחניון	לנים באכסניה	לנים בצימר	לנים במלון	
חלופה 1						
14,401,092	6,618,150	1,191,267	1,624,454	808,617	4,158,603	סך מזון
6,392,530	3,008,250	541,485	676,856	433,188	1,732,751	קניה
<u>20,793,622</u>	<u>9,626,400</u>	<u>1,732,751</u>	<u>2,301,311</u>	<u>1,241,805</u>	<u>5,891,355</u>	סך הכל
חלופה 2						
13,982,344	6,618,150	1,588,355	2,599,127	1,010,772	2,165,939	סך מזון
6,257,159	3,008,250	721,980	1,082,970	541,485	902,475	קניה
<u>20,239,503</u>	<u>9,626,400</u>	<u>2,310,335</u>	<u>3,682,097</u>	<u>1,552,257</u>	<u>3,068,414</u>	סך הכל
חלופה 3						
13,970,311	6,618,150	1,191,267	1,299,564	2,695,391	2,165,939	סך מזון
6,437,654	3,008,250	541,485	541,485	1,443,960	902,475	קניה
<u>20,407,965</u>	<u>9,626,400</u>	<u>1,732,751</u>	<u>1,841,048</u>	<u>4,139,351</u>	<u>3,068,414</u>	סך הכל

מעבר לפדיון מלינות כתוצאה מצריכת שירותים בישוב יש כמובן ההכנסה מלינות של המבקרים ולנים בישוב. להלן הפדיון הכולל של הפעילות התיירותית בישוב בשנת 2025.

טבלה מס' 2.7.6: תחזית חדרים כמענה לביקוש של לינות ומבקרים בשנת 2025

2025			2007	
3	2	1		חלופות
330	330	633	136	חדרי מלון
657	246	197	66	צימרים
117	235	147	84	אכסניות או ב"ש
1,104	811	977	286	סך הכל

הטבלה לעיל מציגה את מספר החדרים באופני האכסון השונים בהתאם לפרוגרמות החלופיות.

טבלה מס' 2.7.7: כלל הפדיון במצפה רמון כתוצאה מפעילות תיירותית בישוב בש"ח

2025			2007	
3	2	1		חלופות
60,164,981	60,164,981	115,516,763	24,820,000	לנים במלון
86,637,572	32,489,090	25,991,272	8,702,550	לנים בצימר
28,879,191	10,829,697	8,663,757	2,900,850	לנים באכסניה או ב"ש
5,414,848	7,219,798	5,414,848	3,000,000	לנים בחניון או בחורשה
181,096,592	110,703,565	155,586,640	39,423,400	סך פדיון מלינות
20,407,965	20,239,503	20,793,622	8,050,621	סך פדיון מרכישות
201,504,557	130,943,067	176,380,263	47,474,021	סך כל הפדיון
89.87%	84.54%	88.21%	83.04%	אחוז הפדיון מלינות

אנו רואים כי עיקר הפדיון בישוב נובע מהלינות ואילו הפדיון הנובע מהצריכה הופך להיות משני עם הזמן.

1.8 התעסוקה הנובעת מתחזית התיירות

על בסיס ההנחה שהשכר מהווה כ – 40% מהפדיון שנוצר מצריכת המבקרים, וכי עלות העובד לשנה היא כ – 80,000 ש"ח, אנו מקבלים את מספר המועסקים בשירותים השונים ובשירותי המסחר המקומי. הלוח שלהלן מציג את המשמעות בתחום התעסוקה. כלומר, על פי אומדן זה סביר שייווצרו בישוב בין 639 מקומות עבודה בחלופה עתירת לנים במלונות, לכדי 453 מועסקים בחלופה המניחה משקל גבוה ללנים באכסניות, כתוצאה ממימוש התחזיות שפורטו לעיל. כמו כן, אנו רואים כי השונות בתמהיל המבקרים והלנים בעיר יוצר שוני משמעותי במספר מקומות העבודה. בבחינת החלופה האינטנסיבית במלונאות בהשוואה לחלופה המקסימאלית ב"תרמילאים", נוצר הפרש של כ – 30% בין החלופות.

טבלה מס' 2.8.1: מקומות עבודה הנובעת מפעילות תיירותית במצפה רמון 2007 - 2025

2025			2007	
3	2	1		חלופות
231	231	443	95	מלונאות
197	74	59	20	בצימר
12	23	15	8	אכסניה או ב"ש
18	24	18	10	חניון
458	352	535	133	סך הכל באכסון תיירותי
102	101	104	40	עסקים בישוב
560	453	639	174	סך מועסקים מפעילות תיירותית

חשוב לציין כי הטבלה מציגה מספר מקומות עבודה מוטה כלפי מטה, כי סביר שגידול משמעותי במבקרים, ובוודאי עם הפעלת מנחת המטוסים, יגרום לגידול במספר מקומות העבודה בהסעה של מבקרים לאתרים בסביבה ועוד.

1.9 תחזית התעסוקה ביישוב

כפי שניתן לראות מטבלה מס' 2.9.1, הגידול הצפוי באוכלוסייה ומספר העובדים מחייב התערבות מעבר לעידוד הפעילות התיירותית.

טבלה מס' 2.9.1: הגידול הצפוי באוכלוסייה ומספר העובדים במצפה רמון

2025		2005	
חלופת חזון	חלופה ריאלית		
10,000	7,500	4,500	אוכלוסייה
6,820	5,115	3,069	בני 15+
3,410	2,558	1,535	כח עבודה
3,154	2,366	1,381	מועסקים
256	192	153	בלתי מועסקים
3,000	2,250	1,350	מקומות עבודה נדרשים
1,700	1,275	765	מקומות עבודה לצורכי הישוב
500	500	300	מקומות עבודה בגלל מערכת בטחון
639-453	639-453	120	מקומות עבודה נוספים בגין תיירות
150	150	25	מקומות עבודה בגלל מוקד השכלה
511-697	186-372	140	יתרה

על פי נתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה היו במצפה רמון בשנת 2005 כ- 1,360 מקומות עבודה.

על פי התחזית לשנת 2025, יידרשו כ- 3,000 מקומות עבודה בהנחה של גודל אוכלוסייה של 10,000 נפש בשנת היעד. אוכלוסיית הישוב מחייבת לכאורה קליטה של כ- 3,000 מקומות עבודה, כאשר "באופן טבעי" - לצורך מענה על הצרכים של האוכלוסייה יידרשו רק כ- 1,700. התוספת מעבר לצרכים של האוכלוסייה יבואו לידי ביטוי בענפי הביטחון, התיירות והמוקד המדעי ועוד יוזמות דומות אשר נכון להיום הן בחזקת "רצוי".

בכל מקרה חשוב להדגיש, וזאת בכל וריאציה שתיבחר או תתממש, היא פיתוח משמעותי של מוקד מדעי כאשר המכתש והסביבה הייחודיים מהווים את הבסיס הענייני לפיתוח מוקד כזה.